

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 maja 2022 r.

Sąd Rejonowy w Piszcu I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	sędzia Anna Lisowska
Protokolant:	st. sekr. sąd. Judyta Masłowska

po rozpoznaniu w dniu 17 maja 2022 r. w Piszcu

sprawy z powództwa M. H.

przeciwko Towarzystwu (...) z siedzibą w W.

o zapłatę

o r z e k a :

I. Zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) z siedzibą w W. na rzecz powoda M. H. kwotę 1 280,43 zł (jeden tysiąc dwieście osiemdziesiąt złotych 43/100) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 03.12.2019 r. do dnia zapłaty.

II. Zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) z siedzibą w W. na rzecz powoda M. H. kwotę 787 zł (siedemset osiemdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu z ustawowymi odsetkami za opóźnienie za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

III. Nakazuje ściągnąć od pozwanego Towarzystwa (...) z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Piszcu kwotę 838,14 zł (osiemset trzydzieści osiem złotych) tytułem brakującej zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego.

Sygn. akt I C 107/21 upr.

UZASADNIENIE

M. H., prowadzący działalność gospodarczą pod firmą Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe (...) M. H. z siedzibą w O., wytoczył powództwo przeciwko Towarzystwu (...) z siedzibą w W. o zapłatę kwoty 1 280,43 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 3 grudnia 2019 roku do dnia zapłaty. Nadto powód wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że w dniu 4 sierpnia 2019 roku doszło do kolizji, w wyniku której uszkodzony został samochód osobowy marki A. (...) o nr rej. (...), stanowiący własność Z. K.. Sprawca szkody objęty był ubezpieczeniem OC w pozwanym towarzystwie ubezpieczeń. W dniu 20 sierpnia 2019 roku poszkodowany zawarł z powodem umowę najmu pojazdu zastępczego. Umowa trwała 10 dni – do dnia 30 sierpnia 2019 roku. Strony umówiły się na stawkę 246,00 zł brutto za dobę najmu pojazdu. W dniu 30 września 2019 roku powód wystawił fakturę

VAT za najem pojazdu zastępczego na łączną kwotę 2 460,00 zł brutto. Tego samego dnia, pomiędzy powodem, a poszkodowanym zawarta została umowa cesji wierzytelności, przenosząca na powoda wierzytelność poszkodowanego z tytułu kosztów związanych z najmem pojazdu zastępczego. Pismem z dnia 23 października 2019 roku powód wezwał pozwanego do zapłaty ww. kwoty w terminie 30 dni. Pozwany uznał swoją odpowiedzialność co do zasady i decyzją z dnia 19 listopada 2019 roku przyznał i wypłacił powodowi kwotę 1 179,57 zł brutto, przyjmując uzasadniony okres najmu wynoszący 7 dni i dobową stawkę najmu pojazdu zastępczego w kwocie 137,00 zł netto. Tym samym do zapłaty przez pozwanego na rzecz powoda pozostała kwota 1 280,43 zł.

Pozwany Towarzystwo (...) z siedzibą w W. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jego rzecz od powoda kosztów procesu według norm przepisanych. Pozwany zakwestionował czas najmu pojazdu zastępczego ponad uznany przez niego okres 7 dni oraz zastosowaną przez powoda stawkę dobową za najem pojazdu zastępczego podnosząc, iż została ona rażąco zawyżona. Pozwany wskazał, że podczas telefonicznego zgłoszenia szkody, oględzin pojazdu w dniu 7 sierpnia 2019 roku, a także pismem z dnia 6 sierpnia 2019 roku wysłanym do poszkodowanego drogą mailową, poszkodowany został poinformowany o możliwości wynajęcia pojazdu zastępczego bezpłatnie z wypożyczalni współpracującej z pozwanym, nadto został poinformowany, że w przypadku wynajęcia pojazdu zastępczego we własnym zakresie, stawka dobową zostanie zweryfikowana do stawki obowiązującej w wypożyczalni współpracującej z pozwanym, tj. 137,00 zł netto. Poszkodowany nie skorzystał z przedstawionej mu przez pozwanego propozycji nieodpłatnego wynajęcia pojazdu, a wyraził zgodę na obciążenie go kosztem najmu w wysokości 200,00 zł netto za dobę, która to stawka jest rażąco wygórowana w stosunku do tej zaoferowanej przez pozwanego. Pozwany podniósł, iż w toku postępowania likwidacyjnego szkody, poszkodowany powinien współdziałać z ubezpieczycielem zgodnie z art. 354 § 2 k.c. Naruszenie tej zasady powinno skutkować uznaniem, że wierzyciel przyczynił się do zwiększenia rozmiarów szkody, co uzasadnia zmniejszenie zakresu obowiązku jej naprawienia stosownie do treści art. 362 k.c.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 4 sierpnia 2019 roku w B. na ulicy (...) doszło do kolizji drogowej, w wyniku której uszkodzony został samochód osobowy marki A. (...) o nr rej. (...), należący do segmentu D, stanowiący współwłasność Z. K. i A. K.. Sprawca zdarzenia objęty był ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów, stwierdzonym polisą wystawioną przez Towarzystwo (...) z siedzibą w W..

W dniu 5 sierpnia 2019 roku A. K. zawiadomiła o szkodzie Towarzystwo (...) z siedzibą w W.. W przeprowadzonej tego dnia rozmowie telefonicznej oraz w wysłanym w dniu 6 sierpnia 2019 roku drogą mailową piśmie, ubezpieczyciel poinformował poszkodowaną o możliwości wynajęcia pojazdu zastępczego bezgotówkowo z wypożyczalni z nim współpracującej oraz o zasadach zwrotu kosztów najmu. Poinformował także, że skorzystanie z jego oferty nie jest obligatoryjne, natomiast w przypadku wynajęcia pojazdu zastępczego we własnym zakresie, stawka dobową zostanie zweryfikowana do stawki obowiązującej w wypożyczalni współpracującej z ubezpieczycielem, właściwej dla segmentu, do którego należał pojazd poszkodowanego, tj. 137,00 zł netto.

(okoliczności bezsporne)

Uszkodzenia powstałe w ww. pojeździe marki A. (...) wskutek zdarzenia z dnia 4 sierpnia 2019 roku, nie czyniły niemożliwym korzystanie z tego pojazdu.

W dniu 20 sierpnia 2019 roku Z. K. zlecił naprawę uszkodzeń M. M. (1) prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą Usługi blacharsko-lakiernicze M. M. (1) z siedzibą w P.. W życiu codziennym ww. samochód był mu niezbędny, dlatego tego samego dnia zawarł on umowę najmu pojazdu zastępczego z M. H. prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe (...) M. H. z siedzibą w O.. Wynajęty pojazd należał do segmentu D. Strony umówiły się na stawkę 200,00 zł netto (246,00 zł brutto) za dobę najmu pojazdu, obejmującą koszt podstawienia i odbioru pojazdu. Pojazd zastępczy został podstawiony w dniu 20 sierpnia 2019 roku do warsztatu M. M. (1). Tego samego dnia Z. K. zawiadomił ubezpieczyciela o fakcie zawarcia umowy najmu pojazdu zastępczego.

Naprawa pojazdu trwała 10 dni. W dniu 30 sierpnia 2019 roku Z. K. zwrócił pojazd zastępczy odstawiając go do warsztatu M. M. (1).

W dniu 30 września 2019 roku M. H. wystawił na Z. K. fakturę VAT za wynajem pojazdu zastępczego na kwotę 2 460,00 zł brutto (2000 zł + 23% VAT), z terminem płatności na dzień 30 października 2019 roku.

Tego samego dnia pomiędzy M. H., a Z. K. zawarta została umowa cesji wierzytelności, na podstawie której Z. K. przeniósł na M. H. wierzytelność wynikającą ze wskazanej wyżej faktury VAT, przysługującą mu względem Towarzystwa (...) z siedzibą w W. z tytułu polisy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej sprawy szkody.

(dowód: zlecenie naprawy, protokół przyjęcia i zwrotu pojazdu k. 32; umowa najmu k. 10; cennik k. 11; ogólne warunki najmu k. 12-13; oświadczenie najemcy k. 14; pismo z dnia 20.08.2019r. k. 16; zeznania świadków A. K. k. 113-114 i Z. K. k. 116-117; faktura VAT k. 17; umowa cesji wierzytelności k. 18)

Pismem z dnia 23 października 2019 roku M. H. zawiadomił ubezpieczyciela o dokonanej cesji i wezwał go do zapłaty kwoty 2 460,00 zł w terminie 30 dni.

Ubezpieczyciel uznał swoją odpowiedzialność co do zasady, zakwestionował jednak okres najmu pojazdu oraz wysokość dobowej stawki najmu i w konsekwencji przyznał i wypłacił M. H. kwotę 1 179,57 zł brutto, przyjmując dobową stawkę najmu pojazdu zastępczego w kwocie 137,00 zł netto.

(okoliczności bezsporne, dowód: pismo z 23.10.2019r. k. 19-22; dowód nadania k. 34; decyzja z 19.11.2019r. k. 23-23v; reklamacja k. 25-28; decyzja z 08.07.2020r. k. 29-30)

Uzasadniony technologicznie oraz organizacyjnie czas trwania naprawy pojazdu marki A. (...) o nr rej. (...) po szkodzie z dnia 4 sierpnia 2019 roku wynosił 10 dni.

Na rynku lokalnym, dobową stawkę najmu pojazdu o klasie zbliżonej do klasy uszkodzonego pojazdu marki A. (...) o nr rej. (...) kształtuje się (w przypadku najmu krótkotrwałego do 14 dni) na poziomie od 250,00 zł do 335,00 zł netto (od 307,50 zł do 412,05 zł brutto).

(dowód: opinia biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej wraz z opinią uzupełniającą k. 133-142, 188-196)

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 822 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony.

Stosownie do treści art. 34 ust. 1 i art. 35 Ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2003r., Nr 124, poz. 1152) z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu.

W obowiązkowym ubezpieczeniu komunikacyjnym OC ma zastosowanie zasada pełnego odszkodowania wyrażona w art. 361 § 2 k.c., a ubezpieczyciel z tytułu odpowiedzialności gwarancyjnej wypłaca poszkodowanemu świadczenie pieniężne w granicach odpowiedzialności sprawczej kierowcy pojazdu mechanicznego (art. 822 § 1 k.c.).

Przesłankami odpowiedzialności odszkodowawczej są: zaistnienie zdarzenia, z którym przepis prawny łączy odpowiedzialność odszkodowawczą, powstanie szkody oraz adekwatny związek przyczynowy pomiędzy zdarzeniem i

szkodą. W przypadku wystąpienia wymienionych przesłanek naprawienie szkody, przez podmiot do tego zobowiązany, powinno polegać na przywróceniu w majątku poszkodowanego stanu rzeczy naruszonego zdarzeniem wyrządzającym szkodę, nie może przewyższać jednak wysokości faktycznie poniesionej szkody.

Okoliczności kolizji drogowej zaistniałej w dniu 4 sierpnia 2019 roku, odpowiedzialność pozwanego towarzystwa ubezpieczeń za szkodę powstałą w wyniku tego zdarzenia, a także zasadność najmu przez poszkodowanego pojazdu zastępczego, pozostawały poza sporem. Spór koncentrował się na ustaleniu, czy poszkodowany miał obowiązek nająć pojazd zastępczy od firmy współpracującej z pozwanym, oferującej akceptowaną przez ubezpieczyciela stawkę dobową najmu pojazdu oraz na ustaleniu, czy zastosowana przez powoda stawka została zawyżona w stosunku do stawek rynkowych, a także na ustaleniu uzasadnionego technologicznie oraz organizacyjnie czasu trwania naprawy pojazdu.

Wskazać należy, że oceny czy poniesienie określonych kosztów, związanych z najmem pojazdu zastępczego, mieści się w ramach szkody i normalnego związku przyczynowego, należy dokonywać zawsze na podstawie konkretnych okoliczności sprawy (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 20 lutego 2002 r., V CKN 1273/00, LEX nr 55515, a także uzasadnienie uchwały 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2011 r., III CZP 5/11, OSNC 2012, nr 3, poz. 28).

W kwestii podważanej przez pozwanego stawki za najem ponad kwotę 137,00 zł netto za dobę należy zaaprobować pogląd, że poszkodowany co do zasady ma możliwość wyboru dowolnej oferty spośród takich, w których stawka czynszu najmu pozwanego nie przekracza rażąco cen rynkowych (oferowanych na rynku lokalnym) i braku obowiązku poszukiwania oferty najtańszej. W orzecznictwie za ugruntowany należy uznać pogląd, zgodnie z którym odszkodowanie przysługujące od ubezpieczyciela odpowiedzialności cywilnej pojazdu mechanicznego obejmuje ekonomicznie uzasadnione koszty likwidacji szkody, ustalone według cen występujących na lokalnym rynku, przy czym kosztami „ekonomicznie uzasadnionymi” są koszty ustalone według cen, którymi posługuje się wybrany przez poszkodowanego warsztat. Nie ma przy tym znaczenia fakt, że ceny te odbiegają (są wyższe) od cen przeciętnych dla określonej kategorii usług naprawczych na rynku (zob. uchwałę Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2003 r., III CZP 32/03, OSNC 2004, nr 4, poz. 51). Poszkodowany co do zasady nie ma bowiem obowiązku poszukiwania sprzedawcy oferującego najtańsze usługi, ubezpieczyciel powinien zatem pokryć koszty stosowane przez wybrany przez poszkodowanego podmiot, niezależnie od tego, że mogą być one wyższe od cen przeciętnych (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 25 kwietnia 2002 r., I CKN 1466/99, OSNC 2003, nr 5 poz. 64).

Wprawdzie cytowane wyżej orzeczenia dotyczą kosztów naprawy pojazdu, niemniej, w ocenie Sądu orzekającego w niniejszej sprawie, należy je również odnieść do cen stosowanych na lokalnym rynku przez wypożyczalnie samochodów zastępczych. Niewątpliwie, zgodnie z dyspozycją art. 361 § 1 i 2 k.c., poszkodowany ma prawo do pełnej rekompensaty poniesionej szkody, z drugiej zaś strony ciąży na nim obowiązek współpracy z ubezpieczycielem poprzez przeciwdziałanie zwiększeniu szkody i minimalizowanie jej skutków (art. 354 § 2 k.c.). Obowiązek ten nie może jednak, w ocenie Sądu Rejonowego, być w związku z tym poczytywany za równoznaczny z obligacją do poszukiwania najtańszej oferty najmu samochodu zastępczego. Przypisanie poszkodowanemu naruszenia obowiązku współpracy z ubezpieczycielem jest bowiem możliwe jedynie wtedy, gdy świadomie lub przez niedbalstwo skorzystał on z usług droższych, np. w sytuacji, kiedy zostanie wykazane, że poszkodowany, znając podmiot wynajmujący pojazdy po cenach niższych, wynajął pojazd zastępczy tam, gdzie wynajmowano je drożej. Zarzut uchybienia obowiązkowi z art. 354 § 2 k.c. mógłby zatem wchodzić w grę tylko w razie wykazania świadomości i niedbalstwa poszkodowanego przy skorzystaniu z podmiotu stosującego stawki wygórowane (i to rażąco).

W konsekwencji, to na pozwanym ubezpieczycielu spoczywał ciężar udowodnienia, że poniesiony przez poszkodowanego wydatek rażąco przewyższał ceny rynkowe (oferowane na rynku lokalnym), skoro z tego faktu wywodził on korzystne dla siebie skutki prawne (art. 6 k.c.).

W tym miejscu podnieść należy, że pozwany przedłożył umowę łączącą go z wypożyczalnią (...) wraz z cennikiem, z którego wynika, że dobową stawkę najmu pojazdu klasy D wynosi 142,28 zł netto (175,00 zł brutto). Pozwany zaś domagał się przyjęcia stawki 137,00 zł netto.

W przedmiotowej sprawie bezspornie ustalono, że do zgłoszenia szkody przez poszkodowanego ubezpieczycielowi i poinformowania poszkodowanego przez ubezpieczyciela o możliwości wynajmu pojazdu zastępczego w wypożyczalni współpracującej z ubezpieczycielem, w akceptowanej przez ubezpieczyciela stawce za dobę wynajmu, doszło w dniu 5 sierpnia 2019 roku, a więc przed zawarciem przez poszkodowanego umowy najmu pojazdu zastępczego z powodem.

Z dokumentów załączonych do akt sprawy oraz zeznań świadków A. K. i Z. K. wynika, że przedmiotowy pojazd został oddany do warsztatu naprawczego w dniu 5 sierpnia 2019 roku. Do czynności dnia codziennego poszkodowanym niezbędny był samochód zastępczy. Właściciel warsztatu naprawczego, M. M. (1), polecił powoda, podnosząc, że to sprawdzony przedsiębiorca, który szybko podstawy samochód zastępczy i wszystko odbędzie się bezgotówkowo. Samochód zastępczy został podstawiony tego samego dnia do warsztatu M. M. (1) i tam też został odstawiony po zakończeniu trwania umowy najmu.

Sąd nie miał wątpliwości by uznać powyższe zeznania za wiarygodne, albowiem były jasne i logiczne.

Powołany na wniosek strony powodowej biegły sądowy z zakresu techniki motoryzacyjnej, M. M. (2), w sporządzonej na piśmie opinii wskazał, że na rynku lokalnym, dobową stawką najmu pojazdu o klasie zbliżonej do klasy uszkodzonego pojazdu marki A. (...) o nr rej. (...) kształtuje się (w przypadku najmu krótkotrwałego do 14 dni) na poziomie od 250,00 zł do 335,00 zł netto (od 307,50 zł do 412,05 zł brutto). Nadto biegły stwierdził, że uzasadniony technologicznie oraz organizacyjnie czas trwania naprawy przedmiotowego pojazdu po szkodzie z dnia 4 sierpnia 2019 roku wynosił 10 dni. W opinii uzupełniającej biegły rzeczowo odniósł się do zarzutów pełnomocnika pozwanego i w całości podtrzymał opinię podstawową.

Sąd w pełni podzielił opinię podstawową i uzupełniającą biegłego M. M. (2), bowiem spełniała ona stawiane jej wymogi, odzwierciedlała staranność i wnikliwość w badaniu zleconego zagadnienia, odpowiadała w sposób wyczerpujący, stanowczy i zrozumiały na postawione pytania, a przytoczona na jej uzasadnienie argumentacja jest w pełni przekonująca. Zauważyć należy, iż opinia biegłego podlega, jak i inne dowody, ocenie według art. 233 § 1 k.p.c., lecz odróżniają je szczególne kryteria oceny. Stanowią je zgodność z zasadami logiki i wiedzy powszechnej, poziom wiedzy biegłego, podstawy teoretyczne opinii, sposób motywowania oraz stopień stanowczości wyrażonych w niej wniosków. W ocenie Sądu opinia powyższa sporządzona została zgodnie z wymaganiami fachowości i niezbędną wiedzą specjalną. Jest rzeczowa i logiczna.

Wobec powyższych okoliczności, nie sposób zdaniem Sądu przypisać poszkodowanym naruszenia obowiązku współpracy z ubezpieczycielem i świadomego lub przez niedbalstwo skorzystania z usług droższych. Brak jest również podstaw do uznania, iż poszkodowany wynajmował pojazd zastępczy przez okres nieuzasadniony technologicznie i organizacyjnie.

Dowody przedstawione w niniejszej sprawie: faktura VAT, zeznania ww. świadków, wraz z przedstawioną umową cesji – świadczyły o tym, że w sprawie doszło do zaciągnięcia przez poszkodowanego zobowiązania i powstania długu z tytułu czynszu najmu pojazdu zastępczego.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie powołanych przepisów oraz art. 481 § 1 i 2 k.c., Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę dochodzoną pozwem wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 3 grudnia 2019 roku do dnia zapłaty.

O kosztach procesu, mając na uwadze jego wynik, Sąd rozstrzygnął w oparciu o przepisy § 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tj. Dz.U. z 2018 r., poz. 265) oraz art. 98 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. W tym przypadku jest to kwota 270 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, kwota 17 złotych tytułem zwrotu opłaty od udzielonego pełnomocnictwa, kwota 100 złotych tytułem zwrotu opłaty sądowej od pozwu oraz kwota 400 zł tytułem zwrotu zaliczki na poczet wynagrodzenia powołanego w sprawie biegłego.

Koszt wynagrodzenia powołanego w sprawie biegłego sądowego wyniósł łącznie 1 638,14 zł i do wysokości 800,00 zł pokryty został z wpłaconych przez strony zaliczek, zaś do kwoty 838,14 zł pokryty został tymczasowo ze środków Skarbu Państwa. Mając na uwadze wynik procesu, Sąd na podstawie art. 83 ust. 2 w zw. z art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tj. Dz.U. z 2020r., poz. 755) nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Piszku kwotę 838,14 zł tytułem zwrotu wydatków na opinię biegłego, które tymczasowo wyłożone zostały przez Skarb Państwa.